

Helseforetakene i Helse Nord

SENDES KUN PER E-POST

Deres ref:

Vår ref:

-/

Saksbehandler

Monsen, Hansen og Tidemann

Dato:

Bodø, 29.02.2024

Budsjettbrev 1:

Økonomisk langtidsplan 2025–2028, inkludert rullering av investeringsplan

Herved involveres helseforetakene i arbeidet med rulleringen av foretaksgruppens økonomiske langtidsplan og investeringsplan.

Helse Nord har i foretaksmøte 16.01.2024 fått krav om at foretaket «innretter virksomheten innenfor økonomiske rammer og krav som følger av Stortingets behandling av Prop.1 S (2023-2024), foretaksmøtet og oppdragsdokumentet for 2024, slik at sørge for-ansvaret oppfylles og det legges til rette for en bærekraftig utvikling over tid».

Videre ba foretaksmøtet Helse Nord RHF om å:

- *«forsikre seg om at helseforetakene i regionen identifiserer konkrete tiltak som bidrar til at kostnadene holdes innenfor gitte rammer i 2024, og som sikrer økonomisk bærekraft fremover.*
- *Sikre kontroll og oppfølging av tiltakene og ved behov iverksetter ytterligere tiltak. Det skal rapporteres månedlig til departementet. (...)*

Kravene til bærekraftig økonomi er videreført i styringskrav og rammer til foretakene for 2024

Innspill fra helseforetakene

For å kunne vurdere tilbakemeldingene fra foretakene må de være styrebehandlet og oversendt Helse Nord RHF **innen 29. april 2024**. Tiltaksplaner for å sikre at de

økonomiske kravene oppfylles i planperioden 2025–2028 og bærekraftsanalyse skal oppdateres og styrebehandles innen denne fristen.

Bakgrunn

Det vises til Helse Nord RHF's styresak 87-2023 ØLP 2024–2027, inkludert rullering av investeringsplan 2024–2031.

Helse Nord's vedtatte økonomiske langtidsplan og investeringsplan skal rulleres i styremøte i Helse Nord RHF 19. juni 2024. Vedtatt plan vil være førende for helseforetakenes langtidsplanlegging og budsjetter for perioden.

Detaljert fremdriftsplan for budsjettarbeidet og frister følger av vedlegg.

Styringsmål for Helse Nord

Helse Nord RHF har ansvar for at befolkningen i regionen får tilgang til spesialisthelsetjenester slik dette er fastsatt i lover og forskrifter. Utviklingen av tjenestene skal nå de mål som fastsettes av eierne. Økonomisk langtidsplan vil bli innrettet i samsvar med disse målene.

Helseforetakene skal innrette sin virksomhet med sikte på å nå følgende hovedmål:

1. Styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.
2. Styrke forskning, innovasjon og kompetanse og forbedre kvalitet og pasientsikkerhet.
3. Rask tilgang til helsetjenester og sammenhengende pasientforløp.

Helse Nord's regionale utviklingsplan 2023-2038 tar utgangspunkt i at befolkningen i Nord-Norge går ned, tilgangen til kvalifisert personell blir mindre, kombinert med at dagens økonomiske rammer vil innsnevres ytterligere. Det er gitt signaler i sykehustalen 16. januar om styrking av rammebetingelsene til spesialisthelsetjenesten knyttet til realvekst og rentebetingelser som er tatt inn i de økonomiske planpremissene. Faglige krav til kvalitet og forsvarlighet og medisinskfaglig utvikling med økt spesialisering og kostbart medisinsk-teknisk utstyr gjør det nødvendige med endringer. Det medfører at organisasjonen må tenke nytt for å sikre bærekraft til løse nåværende og fremtidige behov for et likeverdig helsetilbud.

Det vises i tillegg til oppdraget som Helse Nord RHF har fått fra HOD med å vurdere behovet for endringer i funksjons- og oppgavedeling som bidrar til at Helse Nord RHF kan ivareta sitt sørge for-ansvar på lang sikt.

Mål for plan- og budsjettprosessen

Dialogen mellom RHF og helseforetakene i planprosessen skal bidra til:

- å gi helseforetakene forutsigbarhet i planforutsetningene slik at det gir grunnlag for langsiktig planlegging.
- å sikre at hvert helseforetak og Helse Nord samlet har en økonomisk bærekraftig plan.
- å gi helseforetakene mulighet for å komme med innspill til plan.
- å sikre en årlig og helhetlig prosess, hvor prioriteringer skjer ved rullering av planen i juni.

Tilbakemelding fra helseforetakene

HF-styrene bes om å behandle:

- Oppdatert bærekraftsanalyse og forslag til økonomisk langtidsplan for perioden 2025-2031, hvor 2025 er innrettet slik at drift og investeringer er i balanse innenfor tilgjengelige rammer.
- Foretakets innspill til strategier for å øke økonomisk handlingsrom i planperioden for helseforetaket og foretaksgruppen
- Foretakets forslag til å redusere de største overordnet risiko
- Foretakets prioriteringer mellom drift og investering.
- Foretakets prioriteringer knyttet til driftstiltak.
- Innspill til justeringer av vedtatt investeringsplan.

Dersom det er større endringer i forslaget til prioritering i forhold til tidligere års innspill bes dette særskilt begrunnet.

Det vil bli avholdt et budsjettmøte (Teams) med hvert enkelt HF i uke **17**. Agenda står i vedlegg 1.

Økonomiske planpremisser

Det vises til vedlegg 3. Oppdatering av økonomisk langtidsplan 2025–2028 baseres foreløpig på følgende premisser:

- En forventning om 1,5 % årlig realvekst i helsesektoren. Beløpet er økt fra 80% til 100% av økte kostnader i tråd med signaler i sykehustalen 16. januar.
- Trekk som en effekt av nasjonal inntektsmodell i tråd med 2024.
- Midler til rekruttering, stabilisering og samhandling blir disponert senere
- Styringskrav og rammer for 2024.
- Oppdatering av kriterieverdiene i inntektsfordelingsmodellen gjennomføres juni 2024.

Midler til kostnader knyttet til økt antall medisinerstudenter (praksisundervisning) legges inn som en permanent bevilgning og i vedlegg 3 og 4 er det gjort en foreløpig framskrivning og fordeling av økt bevilgning.

Foretakene skal i sin bærekraftsanalyse legge følgende til grunn:

- Kjente driftsendringer knyttet til nye bygg, herunder midlertidige aktivitetsreduksjoner knyttet til innflytting.
- Ta høyde for egne kostnader knyttet til innføring av elektronisk kurve (FRESK) og Helhetlig informasjonssikkerhet – fase 2.
- Ta høyde for midler til nødvendig vedlikehold.
- Det er stor usikkerhet knyttet til fremtidig utvikling i rentenivået. Det er også usikkert hvilken effekt signalene i sykehustalen 16. januar får for tidligere år og det legges ikke lenger opp til å skille mellom gamle og nye lån. Det skal i bærekraftanalysene legges til grunn følgende renter:
  - Lånerente 3,5% (ved flytende)
  - Innskuddsrente: 2,5 %
  - Driftskreditt: 2,7 %

Foreløpige prioriteringer av økonomisk handlingsrom

Det vises til vedlegg 3. Det er foretatt en foreløpig oppdatering av økonomisk handlingsrom.

Resultatkrav HF

Jf. vedtak i styresak 87-2023 ØLP 2024-2027: Følgende resultatkrav skal ligge til grunn for perioden 2024–2031.

Resultatkrav i planperioden (i 1000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Helse Nord RHF	143 000	61 000	71 000	81 000	70 000	30 000	30 000	30 000
Finnmarksykehuset	10 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
UNN	40 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Nordlandssykehuset	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Helgelandssykehuset	47 000	47 000	47 000	47 000	42 000	5 000	5 000	5 000
Sykehusapotek Nord	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Helse Nord IKT	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	246 000	129 000	139 000	149 000	133 000	56 000	56 000	56 000

Med vennlig hilsen

Marit Lind
Signert
Administrerende direktør

Erik Arne Hansen
Signert
Økonomidirektør

- Vedlegg 1 Videre fremdriftsplan budsjettprosess 2025–2028
- Vedlegg 2 Oppdatert investeringsplan 2024–2031
- Vedlegg 3 Foreløpig beregning av økonomisk handlingsrom/konsekvenser av plan 2025–2028
- Vedlegg 4 Framskrivning av basisramme

VEDLEGG 1

Videre fremdriftsplan budsjettprosess 2025-2028

Uke 17 Budsjettmøter, avklaringer av forventninger, budsjettpremisser og føringer.

29. april Frist for HF-styrebehandling av tiltaksplan, bærekraftsanalyse og innspill til plan.

Agenda:

1. Gjennomgang av helseforetaks plan for å løse omstillingsutfordringer.
2. Klargjøring av foretakets prioriteringer
3. Gjennomgang av innspill til investeringsplanen
4. Evt. avklaring av spørsmål knyttet til mottatte innspill til plan

19. juni RHF-styret behandler styresak om økonomisk langtidsplan neste 4 år, inkl. rullering investeringsplan neste 8 år.

Oktober Budsjettmøter

3. oktober Oppdatert bærekraftsanalyse, likviditetsprognose og tiltaksplan for å nå fastsatt resultatkrav for neste år (administrativt behandlet) oversendes Helse Nord RHF. Innspill til Statsbudsjett år n+2 sendes RHF.

7. oktober Statsbudsjett 2025.

30. oktober RHF-styret behandler sak om oppdatering rammer/føringer budsjett 2024.

20. desember Frist for endelig budsjettbehandling i Helseforetaksstyret.

Februar 2025 Konsolidert budsjett behandles i RHF-styret.

VEDLEGG 2 - Oppdatert investeringsplan

Investeringsplan - Totale rammer inkl prisstigning til ferdigstillelse og byggeårsrenter	Sum tidligere år	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	SUM inkl tidl. År
Finmarkssykehuset											
Helikopterlandingsplass Kirkenes P50			34 000	126 750							160 750
Nye Hammerfest sykehus P50, eksklusive universitetsarealer	1 483 000	612 000	241 000								2 336 000
Nye Hammerfest sykehus, universitetsarealer	150 000	50 000									200 000
Nye Hammerfest sykehus, helikopterlandingsplass P50	22 600	72 983	23 017								118 600
Nye Hammerfest sykehus, Nettverksutstyr wifi Finnmark	0	-8 000									-8 000
Tarmscreening		4 500									4 500
Til HF-styrets disposisjon (MTU, ambulanser, KLP mv.)		45 000	45 000	50 000	50 000	50 000	45 000	45 000	45 000	45 000	450 000
Sum Finmarkssykehuset		776 483	343 017	176 750	50 000	50 000	45 000	45 000	45 000	45 000	
UNN											
Nye Narvik sykehus P50	1 720 000	639 000	435 000								2 794 000
Nye Narvik sykehus Nettverksutstyr wifi UNN		-7 000									-7 000
Regionale sikkerhetsplasser			24 000								24 000
UNN psykisk helsevern UNN Åsgård utbedring			50 000	125 000	100 000						275 000
Tarmscreening		8 300									8 300
Til HF-styrets disposisjon (MTU, ambulanser, KLP mv.)		200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	180 000	180 000	180 000	180 000	1 800 000
Sum UNN		840 300	709 000	325 000	300 000	250 000	880 000	880 000	480 000	330 000	
Nordlandssykehuset											
Strålemaskin	20 000	20 000									40 000
Landingsplass Bodø		20 000									20 000
Fagplan TSB	10 200										10 200
Tarmscreening		8 100									8 100
Til HF-styrets disposisjon (MTU, ambulanser, KLP mv.)		80 000	80 000	80 000	80 000	100 000	90 000	90 000	90 000	90 000	900 000
Sum NLSH		128 100	80 000	80 000	80 000	100 000	90 000	90 000	90 000	90 000	
Helgelandsykehuset											
Utvikling av Helgelandsykehuset P50	20 000	0	0	0	70 000	400 000	700 000	760 000	50 000		2 000 000
Renovering Sandnessjøen			60 000								60 000
Tarmscreening		3 700									3 700
Til HF-styrets disposisjon (MTU, ambulanser, KLP mv.)		60 000	50 000	50 000	50 000	50 000	45 000	45 000	45 000	45 000	450 000
Sum Helgelandsykehuset		63 700	110 000	50 000	120 000	450 000	745 000	805 000	95 000	45 000	
Helse Nord IKT											
HIS fase 1 Helhetlig informasjonssikkerhet		6 500									6 500
HIS fase 2 innføring, inkl forsering, eksl IAM2		43 700									43 700
HIS fase 2 innføring IAM2		14 500									14 500
MODI VDI virtuell klinisk arbeidsflate		4 900									4 900
MODI VDI virtuell klinisk arbeidsflate, utvidet ramme		3 500									3 500
MODI Telekom, inkl. meldingshåndtering		9 200									9 200
Disaster og Recovery-løsning (DSDR)		1 000									1 000
Sikker IKT-plattform for KI og forskning SIKTH		2 000									2 000
MODI innføring av Microsoft 365		10 000									10 000
IFRONT gjennomføring		20 000									20 000
Nettverksutstyr FIN (Hammerfest) og UNN (Narvik) ekskl. wifi			40 500								40 500
Nettverksutstyr wifi FIN (Hammerfest) og UNN (Narvik)		15 000									15 000
Vedtatte prosjekter		130 300	40 500	0	0	0	0	0	0	0	
Korona-investeringer styresak 104-2020											
Tarmscreening		800									800
Til HF-styrets disposisjon		105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	1 050 000
Sum Helse Nord IKT		236 100	145 500	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	105 000	
Sykehusapotek Nord											
Utstyr/areal		10 000	3 800	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	20 000
Lokaler i nye sykehus		7 000	8 000			15 000					30 000
Sykehusapotek Nord		17 000	11 800	2 000	2 000	17 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
Helse Nord RHF											
FRESK	598 100	15 100	0								613 200
Felles regionale IKT-prosjekt/digitale innbyggertjenester	141 000	30 400	4 600	7 700	0	30 000	30 000	30 000	30 000	50 000	303 700
IKT investeringer		29 700	190 800	177 700	90 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	688 200
IKT investeringer, ubrukte rammer tidligere år		134 700	80 000	0	0						214 700
Infrastruktur IKT UNN Narvik			0								0
Infrastruktur IKT FIN Hammerfest			0								0
Utlån felleseide HF			50 000								50 000
Tarmscreening		0									0
Renovering operasjonsstuer UNN Breivika			50 000	100 000	50 000						200 000
Finmarkssykehuset Hammerfest P85		0	0	262 000							262 000
Finmarkssykehuset Hammerfest landingsplass helikopter P85				17 100							17 100
Finmarkssykehuset Kirkenes landingsplass helikopter P85				14 250							14 250
UNN Narvik P85		0	0	72 000							72 000
Helgelandsykehuset utvikling P85			0	0	0	0	400 000	100 000			500 000
Usikkerhet sikkerhetspsykiatri			50 000								50 000
Usikkerhet strategiske prosjekter i konseptfase						0	500 000	500 000			1 000 000
Usikkerhet nye strategiske prosjekter			0	0	50 000	50 000	500 000	500 000	500 000	200 000	1 150 000
Sum Helse Nord RHF		209 900	425 400	650 750	190 000	130 000	1 030 000	1 180 000	580 000	300 000	
Sum investeringsplan		2 271 583	1 824 717	1 389 500	847 000	1 102 000	2 897 000	3 107 000	1 397 000	917 000	

VEDLEGG 3 - Foreløpig vurdering av økonomisk handlingsrom

Det anslås at Helse Nord RHF har et brutto økonomisk handlingsrom i størrelsesorden 333 mill. kroner i 2024 stigende til 538 mill. kroner i 2027.

TABELLENE VISER ENDRING FRA VEDTATTE RAMMER 2024

Forventet økonomisk handlingsrom (akkumulert)	2025	2026	2027	2028
Oppdatering nasjonal inntektsmodell akkumulert	-140 000	-280 000	-420 000	-560 000
Forventet realvekst akkumulert	225 000	450 000	675 000	900 000
Rekruttering og stabilisering	200 000	200 000	200 000	200 000
Rekruttering og samhandling, sammen med kommuner	40 000	40 000	40 000	40 000
Effektiveringskrav generelt	-20 000	-40 000	-60 000	-80 000
Styrets reserve	10 000	10 000	10 000	10 000
Renteinntekt RHF	5 000	10 000	15 000	15 000
Ads disp	4 000	4 000	4 000	4 000
Prisjustering tilbakeholdt basisramme	9 000	9 000	9 000	9 000
Forventet handlingsrom (akkumulert)	333 000	403 000	473 000	538 000

Disponering av handlingsrom:

TABELLENE VISER ENDRING FRA VEDTATTE RAMMER 2024

Oppfølging av vedtatt plan 2024-2027	2025	2026	2027	2028
Styrke HF	50 000	100 000	150 000	150 000
Økt avsetning til investeringer	0	10 000	20 000	49 000
Tiltak Regional utviklingsplan/faglige satsninger				2 000
Sentral risikobuffer/Finnmarksykehuset Hammerfest	30 000	30 000	30 000	30 000
Informasjonssikkerhet	0	0	0	-10 000
Styrke HF/Utdanning spesialsykepleiere	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Styrke HF/Vedlikehold	10 000	10 000	10 000	10 000
Styrets disp	10 000	10 000	10 000	10 000
Ads disp	4 000	4 000	4 000	4 000
Regionalt senter for spiseforstyrrelse		3 500	3 500	3 500
Kjønnsinkongruens	500	500	500	500
Medisinerstudentplasser (praksisundervisning)	10 000	20 000	30 000	40 000
Sum oppfølging av vedtatt plan 2024-2027	104 500	178 000	248 000	279 000
Oppfølging av budsjett 2024	2025	2026	2027	2028
Rekruttering og stabilisering	200 000	200 000	200 000	200 000
Rekruttering og samhandling, sammen med kommuner	40 000	40 000	40 000	40 000
Sum oppfølging av budsjett 2024	240 000	240 000	240 000	240 000
Eksternt påførte forhold	2025	2026	2027	2028
Sum eksterne forhold	0	0	0	0
Nye forslag i plan 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Ikke binde opp reserve 2024 i permanente tiltak	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Sum nye forslag i plan 2025-2028	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Sum disponert	329 500	403 000	473 000	504 000
Rest til disposisjon	3 500	0	0	34 000

Vedlegg 4 - Framskrivning basisrammer

Basisramme 2025-2032 Helgelandssykehuset	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Vedtatt ramme 2024	1 869 605	1 869 605	1 869 605	1 869 605	1 869 605	1 869 605	1 869 605	1 869 605
Kapitalkompensasjon Helgeland		0	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000
Styrking HF estimat	7 179	14 357	21 536	21 536	21 536	21 536	21 536	21 536
Sum	1 876 783	1 883 962	1 891 140	1 891 140	1 941 140	1 941 140	1 941 140	1 941 140

Basisramme 2025-2032 Nordlandssykehuset	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Vedtatt ramme 2024	4 206 234	4 206 234	4 206 234	4 206 234	4 206 234	4 206 234	4 206 234	4 206 234
Styrking HF estimat	14 025	28 051	42 076	42 076	42 076	42 076	42 076	42 076
Sum	4 220 259	4 234 285	4 248 310	4 248 310	4 248 310	4 248 310	4 248 310	4 248 310

Basisramme 2025-2032 UNN	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Vedtatt ramme 2024	6 790 610	6 790 610	6 790 610	6 790 610	6 790 610	6 790 610	6 790 610	6 790 610
Kapitalkompensasjon UNN Narvik	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kapitalkompensasjon UNN psykiatri				40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Styrking HF estimat	20 453	40 906	61 359	61 359	61 359	61 359	61 359	61 359
Kjønnsinkongruens	500	500	500	500	500	500	500	500
Regionalt senter spiseforstyrrelser (erstatte øremerket tilskudd)		3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum	6 861 562	6 885 515	6 905 968	6 945 968	6 945 968	6 945 968	6 945 968	6 945 968

Basisramme 2025-2032 Finnmarkssykehuset	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Vedtatt ramme 2024	2 155 645	2 155 645	2 155 645	2 155 645	2 155 645	2 155 645	2 155 645	2 155 645
Kapitalkompensasjon Hammerfest	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Styrking HF, estimat	8 343	16 686	25 030	25 030	25 030	25 030	25 030	25 030
Sum	2 213 988	2 222 331	2 230 675	2 230 675	2 230 675	2 230 675	2 230 675	2 230 675